ԺԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5923 14/27 ՅՈՒԼԻՍ 1905 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 24 ՋԷՄԱԶԻԷԼ ԷՎՎԷԼ 1323 ԺԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5923

[illegible]

Նամակ, դրամ եւ ամէն կարգի ազդ ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամպանա փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 ղր.
» » վեցամսեայ 70 »
» » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 ֆր.
» » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 145 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տպագրուած թղթերու ետ չդարձուիր

Տնօրէնութեան համար պէտք է դիմել ...

20 ՓԱՐԱ 20

ԻՆՉ Է ՔՈՆՔՈՐՏԱՆ

Ֆրանսայի Ծերակուտարանին վերջին հետաքրքրական քուէարկութիւնը, որ կը վճռէ Եկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանումը, դարձեալ արժէքութիւն կուտայ այն հին դաշնագրին, որով իրարու կապուած էին Եկեղեցին ու Պետութիւնը Ֆրանսայի մէջ, եւ որ Քոնքորտա անունով ճանչցուած է:

Գիտեմ թէ ո՛չ ոք կայ որ չգիտնայ թէ այդ Քոնքորտան կնքուած է 1801ին Ֆրանսայի Ա. հիւպատոս Նափոլէոն Պօնափարթի եւ Հռոմի Պապ Պիոս Է.ի միջեւ: Նոյնպէս չկայ մէկը որ չգիտնայ թէ այդ պայմանագրին տրամադրութիւնն էր Վատիկանի եւ Ֆրանսական կառավարութեան յարաբերութիւնները սահմանել եւ ճշդել: Ուստի անոր վրայ չէ որ պիտի խօսինք, այլ թէ ի՛նչ է Քոնքորտայի բուն ոգին, այսինքն թէ պապական արքունիքը զայն կնքելով ի՛նչ միտք ունէր, եւ թէ Ֆրանսայի պետութեան այն ատենի գլուխը (Պօնափարթ) ի՛նչ նպատակի համար կնքել ուզեց զայն:

Իսկ այս հարցին պատասխանելու կամ տրուելիք պատասխանը աղէկ մը հասկնալի ընելու համար՝ պէտք է ըսել թէ մէկ կողմէ Լատին Եկեղեցիի պետին եւ միւս կողմէ Եւրոպայի քրիստոնեայ պետութեանց գրեթէ ամէնուն միջեւ դարաւոր կռիւներ ու պայքարներ մղուած են, որո՛նք ի՛նչ գոյն ու ձեւ ալ որ առած են, միշտ միեւնոյն դիտումն ու նպատակը ունեցած են, այն է Պապութիւնը ձգտած է Եւրոպայի աշխարհական իշխանութիւնը ձեռքին մէջ ունենալ եւ յանուն պապական հոգեւոր փիկութեան՝ քրիստոնեայ քաղաքական կառավարութեան վերին հսկողութիւնը վարել: Իսկ քրիստոնեայ պետութիւններն ալ կէտ նպատակի դրած են՝ իրենց պապական Աթոռին կրօնական հեղինակութիւնը իրենց ազդեցութեան ներքեւ առնելով յօգուտ իրենց քաղաքական շահերուն գործածել զայն:

Բնական է թէ տեսակէտներու ու շահերու այս տարբերութիւնը առաջ պիտի բերէր անհամաձայնութիւններ, հակառակութիւններ, վէճեր ու կռիւներ, որոնք արդարեւ շատ անգամներ սկսած, դադրած, նորոգուած, շարունակուած, նորէն ընդմիջուած, նորէն վերսկսած եւ զանազան անուններ ու ձեւեր զգեցած են, մանաւանդ միջին դարու մէջ: Մինչեւ անգամ ուրիշ բան չէր Ֆրանսայի այժմու հանրապետական վարչութեան եւ վատիկանեան կառավարութեան միջեւ ծագած անհամաձայնութիւնը, որ եկաւ յանգեցնել Ֆրանսական Ծերակուտարանին վերջին ծանօթ քուէարկութեան, եթէ ոչ դարաւոր կռիւներուն եւ վէճերուն տարբեր ձեւի մը տակ շարունակութիւնը:

Որովհետեւ ի՞նչ կ'ուզէր Վատիկան, որուն չէր հաւնէր Ֆրանսայի հանրապետութեան վարչութիւնը. կարգել Ֆրանսայի մէջ այնպիսի եպիսկոպոսներ, որոնք այժ տային կրթական այնպիսի ուղղութեան մը, որ Ֆրանսայի նոր սերունդը հանրապետական դրութեան ոչ-համակիր ոգւով ու գաղափարով տոգորէր եւ անուանէր: Իսկ Հանրապետական կառավարութիւնը ի՞նչ կ'ուզէր կամ կը պահանջէր Վատիկանէն, որուն անիկա չէր համակերպէր. Եկեղեցիի բարձրագոյն պաշտօնեաները ընտրել անանկներէ, որոնք ըստ ամենայնի համակիր ըլլային արդի դրութեան եւ մղում տային անոր ի նպաստ ազդեցութիւններու եւ գաղափարներու տարածման ու ընդհանրացմանը: Կամ գոնէ անկեղծապէս չէզոք ըլլային:

Բայց թէ ի՛նչ պատճառաւ Վատիկան չէր յօժարէր համաձայն ընթանալ հանրապետական վարչութեան հայեցակէտներուն եւ ընդհակառակը կ'ընդդիմանար անոնց, ծանօթ է արդէն: Այժմ մենք միայն իրողութեանց վրայ կը խօսինք, զանց ընելով պատճառաբանութիւնը:

Արդ իրողութիւնը սա է. ցորչափ որ երկու կողմ անհամաձայնութիւն տիրած է, Քոնքորտա մը գոյութիւն չէ ունեցած: Երբ կարելի եղած է եթէ ոչ բոլորովին գէթ մասամբ համաձայնեցնել շահերն ու գաղափարները, այն ատեն կնքուած է Քոնքորտա մը, որ արդէն համաձայնութեան դաշինք ըսել է: 1801ին կնքուած Քոնքորտան ալ ուրիշ բան չէ, բայց թէ Պապական արքունիքին եւ Ֆրանսական նոր ատեն Հանրապետական կառավարութեան միջեւ համաձայնութեան դաշինք մը, որով երկու կողմն ալ կը կարծէր թէ իր շահը պաշտպանած էր աւելի եւ միւսը խաբած: Ինչո՞ւ. — վասն զի մէկ կողմը կը կարծէր թէ միւս կողմի քաղաքական իշխանութիւնը իրեն ենթարկած է, միւս կողմն ալ կը յուսար թէ ինքը ընդհակառակը յաջողած է Եւրոպայի կրօնական մեծագոյն ազդեցութիւնը իր նպատակին եւ օգտին ծառայեցնելու միջոց մը ձեռք ձգել Քոնքորտային շնորհիւ. այս պատճառաւ՝ նոյն իսկ Պիոս Է. եւ Նափոլէոն Պօնափարթ, 10 տարին իսկ չանցած անոր կնքուելէն ի վեր՝ անհաշտելի թշնամի եղան իրարու: Բնական էր թէ այդպէս պիտի ըլլար, քանի որ անկեղծութիւն չկար ոչ մէկ կողմէ, որով համաձայնութիւնը (Քոնքորտա) իրական չէր:

Այդ միեւնոյն Քոնքորտան, սակայն, աւելի աղէկ յարգեցին եւ պահպանեցին Նափոլէոնի յաջորդող Պուրպոնեան վեհապետները, ինչպէս եւ Լուի Ֆիլիփ Թագաւորը ու Նափոլէոն Գ. կայսրը, որովհետեւ անոնք անտարակոյս նպաստաւոր տեսած էին զայն իրենց քաղաքական նպատակներուն: Երրորդ Հանրապետութիւնը չունէր Վատիկանի հետ անտարակոյս նոյնութիւն, ուստի հազիւ 35 տարի համբերելէ ետք եւ անոր խզումը առաջ եկաւ: Ալ կարծեմ թէ հասկցուեցաւ թէ ի՛նչ է Քոնքորտայի բուն ոգին:

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՄԻՏՔ, ՍԻՐՏ ԵՒ ԴՐԱՄ

(ԵԶԵԱՆՑԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ)

Սանասարեանի սաները, իրենց անմոռաց բարերարին մահուան տարեդարձը, մայիս 19ին, արտասովորաբար ծաղկեփունջերով տօնելէ յետոյ, պաշտօնական տրամադրութեան տակ ծածկուած եւ իրենց՝ դեռ անոր ախորժելի տպաւորութիւններով օծուած, հասցուցին կը դառնէ միեւնոյն հաստատութեան երկրորդ հրատարակութեան՝ Եզեանցի մահը միեւնոյն ամսուան 31ին:

Ո՛րքան տխուր՝ նոյնքան ալ թելադրիչ այս զուգադիպութեան արդիւնքը ուրուագծել չէ որ պիտի փորձեմ, հեռուէն, անդին իսկ վրայէն դողն համարողներ չգտնուին թերեւս: Օրագրութիւնը՝ օրը օրին պարզած է նոյնպէս իր կենսագրութեան գլխաւոր գիծերը. տարբեր ազատամտութիւններ՝ անձնական նօթեր ու յիշատակներ ալ անշուշտ պիտի հասնին հաւաքուելու, զանազան կողմերէ:

Հետեւաբար ուրիշ հայեցակէտ մըն է որ այս տողերուս նիւթ կը հայթայթէ:

Համանուն հաստատութեան հիմնադիրը, Մ. Սանասարեան, մեծահարուստ դրամատէր մը եւ բարեսիրտ անձնաւորութիւն մը եղած է միանգամայն: Երկու հանգամանքներ՝ որո՛նք անհրաժեշտ լրացուցիչներ են իրարու: Քաղաքակրթութեան մէջ, բարեգործութիւնը անհետեւանք եւ անպտուղ կը մնայ, երբ դրամը չի գար գործադրելու սրտին պահանջքին ձգտումները: Ըսել է թէ սրտի եւ դրամի լծորդումն է որ կը բղխէ բուն բարեգործութիւնը, հիմնաւոր ու գործնական: Սրտի եւ Սանասարեան բարեգործ մը եղաւ, բառին լայն եւ անպայման իմաստովը: Անիկա տրամադիր էր լիութեան օգնելու ծերին, կարօտ երիտասարդին ու մանուկին՝ միեւնոյն ատեն պայծառացնել եկեղեցին ու փայլեցնել դպրոցը, մէկ խօսքով գործադրել բոլոր այն գեղեցիկ բարիքները, որոնք այլազանօրէն կը ծնին բարեսիրութեան պէտքին ներքեւ: Բարիքի գիտակցութեան անհուն տարածքին մէջ, Սանասարեան սփռելով իր հարստութիւնը, կրնար բարերար հռչակուիլ, բայց ոչ անմահանալ, ինչպէս եղած է այժմ: Բարիքը բոլոր ըլլալով հանդերձ, պէտք մասցուէր, անհետելի ցրուելով ամէն կողմ. այսպէս՝ Էնտրիւ-Քարնէկի, իր միլիոնները հանրութեան ի նպաստ գործածել թելադրող բարեխելք մը կրելով հանդերձ, ինչո՞ւ պէտք պիտի ունենար ուրիշներու կարծիքին, լաւագոյն միթոդի մը, կրթական անուական նպատակի մը վրայ կեդրոնացնելու համար իր հոյակապ բարեգործութիւնները: Ինքնին կը հետեւի, ուրեմն, թէ ինչպէս որ սիրտն ու դրամը անջատօրէն, կարող չեն բարութիւնը գործնականացնել, այնպէս ալ անոնց միացումէն ծագած բարեգործութիւնը չի կրնար մնայուն եւ յարատեւ դառնալ, եթէ միտքը չյատակագծէ եւ չպաշտպանէ զայն, իր հանճարեղ լուսաւորումներով: Այլեւս կ'ենաք լիովին ըմբռնել Եզեանցի դերը, երբ մտաբերենք թէ իր սուր ու բեղուն միտքն էր որ Սանասարեանցի սրտին ու դրամին արդիւնաւորումը անխախտ հիմերու վրայ դրաւ եւ անոնց վրայ հաստատեց միջնակարգ վարժարան մը, իբրեւ բարիքի յորդածուն եւ անսպառ աղբիւր, որուն իբրեւ նախագոյն նմաններ, պիտի կրնայինք ցոյց տալ Պօղոս Նուպար փաշայի եւ Մանթաշեանի յաջորդական բարերարութիւնները եկեղեցիի եւ վարժարանի համար, անոնք ալ դեռ ծրագրային վիճակի մէջ: Ընթերցողին կը թողեմ այս ցուցքը օրինակներուն հանդէպ, չխօսելով մեր մէջ տիրող բարեգործական իմաստէ սխալ ըմբռնումները: Այսպէս կը քողարկուին ծուլութիւնն ու մոլութիւնները, փոխանակ անոնց պատճառները ջնջելու՝ կրթական եւ այլ լուրջ միջոցներու շնորհիւ:

Կը մնայ վերջին տեսակէտ մը եւս, անխուսափելիօրէն հետեւելով վերի նկատողութիւններուս:

Սանասարեան, Եզեանց եւ իրենց փոքրաթիւ նմանները բացառիկ դէմքեր կը մնան մեր մէջ: Իբրեւ ատոր միջնակարգ վարժարան՝ Սանասարեան հաստատութիւնը բացառութիւն մըն է ցարդ, գաւառային միջավայրերու խորքը: Ինչո՞ւ արդեօք: Միթէ կարելի չէ՞ր կրթական գործը օժտել նմանօրինակ դիւցազնութեան ուսումնարաններով, ինչ որ ամենէն հիմնական դարմանը պիտի ըլլար մեր կրթական թերութեանց, փոխանակ ծրագրի ու չամ գիտակ ինչ-չէ՛ երրորդութեամբ զբաղելու, որոնք ամէն բանէ առաջ՝ չպիտի կրնան դպրոցը փրկել ալ փողոցի վերացուցիչ հակադրեցութիւններէն: Այդ բարերարները իրենց այբուբ միջավայրը բարիքով սառցնել յետոյ, շուրջերնին՝ եկեղեցիներ ու դպրոցներ պայծառացնել յետոյ, մինչեւ իսկ մեզի կը հասցնեն իրենց վեհանձնութեան ճառագայթումները: Ու այդ միեւնոյն ճամբով, մեր հայկական երկրագործներն ալ, անոնցմէ հետեւողութիւններ կարելով, կուգան շահագործել խոպան ձգուած մեր կրթական կալուածները, դպրոցներ հաստատել հոս ու հոն, որբանոցներ, հիւանդանոցներ եւն, սակայն իբր պատրուակ կրօնական գործունէութեան մը:

ԼԵՒՈՆ ՍՐԱՊԵԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՄԱՎԵՐՋԸ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ ՄԷՋ

Տեղւոյս Ս. Կիրակոս Թաղի արական վարժարանին ամավերջի քննութիւնները լրանալու վրայ են այլ եւս: Քանի մը օրէն ընթացաւարտ կարգին վկայականներու բաշխումը տեղի պիտի ունենայ, որուն վրայ անհատօրէն գրել՝ յառաջիկային վերապահելով, այժմ կարգ մը ընդհանուր՝ բայց հետաքրքրական տեղեկութիւններ կը պարզենք:

—Այս տարի, նկատուելով որ հրապարակային մրցման ատեն, աշակերտներէ շատեր կը շփոթին եւ իրենց բուն կարողութիւնը չեն յայտնաբերեր, այնպէս մը կարգադրուած էր որ իրենց ամէն մէկին միամեայ դասընթացման միջին նիշերը բաղդատութեան դրուին մէկ քննութեան նիշերուն հետ: Այս տեսակէտով՝ ընդհանուր արդիւնքը գոհացուցիչ էր, թէ՛ լեզուներու եւ թէ ուսման միւս ճիւղերուն մէջ:

Քննութեանց ամբողջ ընթացքին, գրգռիչ պէսպիսութիւն մը ընծայեցին, մանաւանդ կիրակի օրը, արտասանութեան հետաքրքրական ժամերը: Մեծ ու պզտիկ բոլոր կարգերու սաներն ալ անխտիր, հետզհետէ, արտասանեցին ատենին մէջ գոց ըրած եւ իւրացուցած հրահանգիչ կտորները յուզումներով, ազդու շեշտաւորութեամբ եւ արտայայտիչ շարժուձեւերով: Ցուցակաւոր էր տեսնել փոքրիկ մանուկներ իսկ, որոնք ատոր ձեւերով կը դառնային հանդիսական այցելուներու ու կիներուն, պատմուածք մը, խորհրդածութիւն մը պարզելու կամ թերութիւններ ձաղկելու համար: Բնական, խուռն խռովքին իրենց գիտակից զարգացումը երեւան կը բերէր, ամէն բանէ առաջ:

—Ներկայ շրջանին սկիզբը, տղոց վարժարանի Ա. վարժուհին զեղծումներուն մէջ մասը պարզելու առիթով ըսուած էր թէ հոգաբարձութիւնը մտադիր է յառաջիկային նոր կարգադրութիւններ ընել: Ըստ այնմ, հիմա որոշուած է լիակատար բնակութիւնն անջատել աղջկանց վարժարանի շէնքին: Որովհետեւ տարիներէ ի վեր վարժարանի շէնքին մէջ ընկնելուն հետեւանքով էր որ դասի ժամերը կը շփոթէր քննողը ժամերուն հետ եւ անտանելիները իրենց գործէն կը հեռացնէր: Բոլոր այս տեսակէտներով, հոգաբարձութիւնը որոշած է յառաջիկայ տարեշրջանէն սկսեալ՝ լիտրալին բնակութիւնն անջատել աղջկանց վարժարանի շէնքէն, ինչ որ շատ օրինական եւ հիմնաւոր է ինքնին: Կը մնան նուէրներ ընդունելու անհրաժեշտութիւնը եւ անգլիերէնի դասերուն աւելորդ ժամավաճառութիւնը, որոնք եւս իրենց կարգին պիտի կարգադրուին անշուշտ, բաղձացուած վիճակով մը օժտելու համար Ս. Կիրակոսի աղջկանց վարժարանը:

—Յաջորդ շրջանին համար, որոշուած է նաեւ Ս. Կիրակոսի վարժարանաց մէջ պաշտօնի կոչել բարձրագոյն վարժարանի աւարտականներէն Գ. Յարութիւն Թիփքճեան եւ իր կինը: Այս արդար փափաքներուն չպիտի վհատին անշուշտ բաղդակիցները, դի հոս իրենց եղած որ անհրաժեշտ մէկ ձեռքին կարգին մեր վաղեմի ուսուցիչներէն Մ. Դանիէլեանը, որուն ձգած բացը պիտի գան լեցնել յիշեալ գործակցին ու իր կինը:

ԹՂԹԱԿԻՑ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Նոյնպէս աշակերտը գոց սորվելու պարտաւոր չէ, այլ կերպով մը ամէն բան ինքզինքէն հնարել եւ փորձառութեան զօրութեամբ: Բէթթալոցցի կառչած չէր Սոկրատական մեթոտին եւ կ'ըսէր Դուլլէրի, որ այդ դրութիւնը կը դիմէր անոր. «Տեսա՛ր բարի մը մէջ, որբիկ մը հաւկիթները ելլելէ, ս'եր թռչունը չէ ածած»: Ուսուցման ամէն առարկայ հետեւեալ երեքաւորութեան կը վերածուէր. բառը, ձեւը, թիւը: Առանց անոնց չկայ ո՛չ գիրք եւ ոչ տետրակ: Լեզուին ուսուցումը, բառերու ըմբռնումներու ուսումնասիրութեամբ վերանորոգուած էր: Ուսուցիչը նախադասութիւններ կ'արտասանէր, աշակերտները գոց կը կրկնէին: Թուաբանութեան ուսուցումը, երկրաչափութեան հետ, հանճարեղ եւ բնազդմամբ ձեւով մը կարգադրուած էր: Գծագրութեան համար աշակերտները մօտէն կը ճանչնային եւ կը գծէին, քար կամ, իրենց քարէ սախտակին վրայ այն պատկերները, որոնք իրենց աչքին առջեւ կ'երեւէին: Աշխարհագրութեան մէջ, ծննդավայրէն կը սկսէին, բայց աստղօրէն կ'անցնէին երկրագունդին: Երաժշտութեան մէջ, խօսք ձայնիներէ առաջ, ձեւը կը սովորեցնէին: Պեդագոգի մէջ, կրօնքը եւ բարոյականը մանաւոր ընթացք մը ատրկան չէր կազմեր ձգտօրէն: «Բայց աղօթքը, Թափանցող եւ ներքին բան մը ունէր, եւ Աստուծոյ խօսքը ամէնուն յարգանքին առարկան էր»: «Ժողովուրդը, կ'ըսէր Բէթթալոցցի, ծնողքը ու կենդանացուցիչ Աստուծոյ հանդէպ եղած հաւատքով մը միայն կրնայ զարգանալ եւ ազնուանալ»: Հզօր պարզ փիլիսոփայութիւն մը, որ կը ծաղէր ամենէն մեծ ու նուիրական երկրէ, կը յափշտակէ ժողովուրդին ձեռքէն այն մարդկային զուարթ մը, որուն վրայ կը յառաջ ... ով դէպ ի յաւիտենականը, թէ իր հոգւոյն ու բարեպաշտ: Ան կը ջնջէ բոլոր այն սխալութիւնները, որոնց վրայ կը հաստատէին իր բարութիւնը, իր երջանկութիւնը, իր կեանքին եւ իր մահուան անկողնին բոլոր մխիթարական յոյսերը... Կրօնքը կ'ապահովէ մարդուն երջանկութիւնը մէջ»: Պեդագոգի կրթութիւնը միշտ դիւրաւ չէր: Բէթթալոցցի եւ իր աշխատակիցները հաւտալու եւ բերել աշակերտներուն չէին բնութե ձեռքի պատմութեանց: Եւ սակայն, այդպէս եղած էին վարձատրութիւնները, իբրեւ վաստակաւոր բարերարներ համար: Դըպրոցը հոն մեծ յաջողութիւն գտաւ: Նշանաւոր մարդերու խումբ մը այդ հաստատութենէն ելաւ: Ան իրեն աշակերտները գտնաւորներ գտած էր յանձին խմբապետ կառքերէն Իթերի, Պերնաւցի երկրաչափին, Վէօսէնպէրկի պապական առաջնորդին, Փօնոզէգդըն փիլիսոփային եւ Դիւբէյի խոհարարականին, որուն Միքրոսի վրայ Saամակներ 1806ին Լոյպցիկի մէջ երեւցան: Իր երկրին մէջ գնահատելով, հաւնելով ու յարգելով, Բէթթալոցցի իբրեւ պատուիրակ ղրկուեցաւ երկու գաւառներու, Պեռնի եւ Ցիւրիխի, Բոնափարթի Consultaին, 1802ին, եւ յանձն առին հանրապետական աւագին հրապարակաւ ժողովրդական դաստիարակութեան մը: Բայց այդ յանդգնութիւնը որ կը գրգռէր զինքը, մերժուեցաւ եւ առ պատասխանը միայն ընդունեցաւ Նափոլէոնէն, որ Աղեքսանդրէ մը աւելի Առաջինը մը այժմնի է. «Ժամանակ չունիմ ա բ գ ով զբաղելու»: Կ'ըսուի նոյնպէս թէ Դոլէյրան, Բէթթալոցցիի մեթոտին վրայ խօսելով ըսած է Նափոլէոնին. «Աւելորդ է ժողովրդեան համար»: Քանի մը տարի ետքը, Բէթթալոցցի լաւագոյն կերպով կը յաջողէր աւելի վեհապետ մը գալ, Ռուսիոյ Զարին, Աղեքսանդր Ա.ի, Լահարփի աշակերտը որ կը խոստանար իր պետութեան մէջ տարածելու մեթոտը եւ իր հրամաններուն մէկովը Բէթթալոցցին կը պատուէր շքանշաններով:

Ուրիշ լուրջ պատճառով մը, ժողովրդական մանկավարժին հետ թշնամացած էր: Բայց Զուիցերիա 1803ին նպաստաւոր չեղաւ հասարակաց դաստիարակութեան: Բէթթալոցցի Պուրգտորֆի դղեակէն վտարուելով, ընդունեցաւ Ֆէլլէնպէրկի եւ հաստատուեցաւ Միւնխէն պուխզէէի մէջ, 1804 յուլիսին, բայց իր ընկերակցին հետ չհամաձայնելով, իր դպրոցը փոխադրեց Իվէրտօնին, Նէօշադէլ լճին վրայ, 1804 հոկտեմբեր 18ին: Հոս կը սկսի ժողովրդական դաստիարակութեան մեծ վերանորոգիչին փառքին եւ երեւելութեան ամենէն աւելի փայլուն ապագայի հրճուանքը շրջանը: Օտարականներ նախանձայոյզ խմբովին Վօդայի փոքրիկ քաղաքը, եւ տարբեր դէպքերու եւրոպական Ակադեմիայ փոխուեցաւ: Ֆրանսացի, գերմանացի, ռուսիացի գիտուններ եկան հոն, ուսանելու համար մեթոտը: Ասպետական թագաւորի մը, Լուի տը Բրիւս, Բէթթալոցցիի համար մեծ սէր մը ունէր եւ կ'օգնէր իր դիւանագէտներուն ծախսերուն: Մանկավարժական Ընկերութիւն մը Բէթթալոցցի կ'ընտրէր, իբրեւ նախագահ, եւ Արկովիի մէջ կը հաւաքէր, ո՛ւր կուզային հիմնել Գաւառական առաջին դպրոցը: Զուիցերիոյ ատեանները կը հաստատէր իր գործերով եւ յանձնարարութեամբ մը կ'ընծայէր՝ Իվէրտօնի ճեմարանին վրայ տեղեկագիր մը պատրաստելու համար: Գերմանացի Ֆիխթէ նշանաւոր փիլիսոփան մարդկութեան փրկութիւնը կը տեսնէր Բէթթալոցցիի գաղափարներուն մէջ: Իվէրտօնի ճեմարանին համար գեղեցիկ միջոց մը եղաւ նաեւ Բէթթալոցցիի գործերուն հրատարակումը, որ երեւցաւ 1818ին, Շօտտայի բաժանորդագրութեամբ: Միեւնոյն տարին Գլինիի մէջ աղքատներու պատսպարան մը կը բացուէր, նմանապէս Բէթթալոցցիէն կառավարուած, որ հոն ինքզինքը կը գտնէր տարրական ուսուցման իր ճշմարիտ միջավայրին մէջ: Բայց նախնական քաղաքութեան եւ պարզութեան հետ անհետացան Բէթթալոցցիի ուսուցման լաւագոյն յատկութիւնները, զինքը նեղացնող աշխատակիցներու չարութիւններով, նախանձութեամբ եւ խմտոպաներով: «Այս երիտասարդները, կ'ըսէր Բէթթալոցցի, այցելու բարեկամի մը, աւերեցին գործս»: «Այսօր, կ'ըսէր աշակերտ մը, չենք աշխատիր, ուսուցիչները կը վիճաբանին»: Փառասիրութենէն յետոյ, երկպառակութիւնը եկած էր: Ներքին երկպառակութիւններէն յետոյ, որ պարտուածութեամբ մը ժամանակ առած էր եւ որ ճմլեց իր փափուկ

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 125

ԹԵՐԹԻ ՎԷՊԸ

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԳԼՈՒԽ Թ.

ՔԱԼՈՒՄԱՅԻ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

Բայց այն ատեն Քալումա զգաց որ հակառակ իր կամքին, դէպ ի արեւմտեան կողմը կը քշուէր անդիմադրելի հոսանքէն, որուն աւելի կը յենուր, քան Վիքթորիա կղզիին: Ի զուր, ուղղեց երա-ռւլ ... հովերուն հետ: Իր թեթեւ նաւակը նետի մը պէս կը սուրար: Նորէն աղաղակներ արձակեց, որոնք այս անգամ չլսուեցան, որովհետեւ հեռու կը գտնուէր արդէն: Երբ այդ սկսաւ նշմարել, Նոր Վիքթորիոյ եւ Թափառական կղզիին գետինները, ուրկէ հեռացած էին, երկու խառնակ զանգուածներ կը ձեւացնէին:

Այն ատեն յուսահատեցաւ Նեգրմաւէհին: Ո՛չ: Ամերիկեան ցամաք վերադառնալ անկարելի էր ալ եւս, որովհետեւ սաստկացեր հով մը, այն միեւնոյն հովը որ առաջ կը մղէր կղզին, երեւան վեց ժամէն՝ բացերը պիտի քշէր զայն, մինչեւ երկու հարիւր մղոն առաջ, ծովեզերքին հոսանքէն նպաստաւորուած:

Քալումա միակ միջոց մը ունէր. կղզին հասնիլ՝ միեւնոյն հոսանքին մէջ մնալով այն ջուրերուն, որոնք զինքը առաջ կը քշէին անդիմադրելի կերպով:

Բայց, աւա՛ղ, հեգ աղջկան արիութիւնը ընկճուեցաւ: Անօթութիւնը ընդհանուր սկսաւ չարչրել զանի: Ոգեսպառումի, յոգնութեան պատճառաւ հիւանդութեան անկարող թիերը իյնալ սկսան Քալումայի ձեռքերուն մէջ:

Այսպէս քանի մը ժամ պայքարեցաւ, իրեն այնպէս կը թուէր որ կղզին կը մօտենար: Բայց կղզիէն չէին կրնար նշմարել զինքը, այդ անհուն ծովուն վրայ կէտ մը միայն ըլլալուն համար: Իր պայքարը շարունակեց մինչեւ այն ատեն երբ թեւերը չափազանց յոգնած եւ ձեռքերը արիւնաթաթ՝ ալ եւս չէին կրնար բանի մը ծառայել: Մինչեւ վերջը պայքարեցաւ եւ հուսկ ուրեմն ինքզինքը կորսնցուց, մինչ իր դիւրաբեկ նաւակը խաղալիկ կը դառնար հովերուն եւ ալիքներուն:

Ինչ պատահեցաւ դանուհետեւ: Չէր կրնար ըսել: Ո՞րքան ատեն թափառեցաւ այսպէս ըստ բաղդի, անտիրական ինչքի մը պէս: Ինք ալ չէր գիտեր. այն ատեն սթափեցաւ, երբ նաւակը, յանկարծ զարնուելով, խորտակուեցաւ:

Քալումա թաթաւուեցաւ պաղ ջուրին մէջ, որուն զովութիւնը կենդանացուց զինքը, եւ քանի մը վայրկեան յետոյ, կռնակ մը աւազոտ ափունքին վրայ նետուեց Քալումա՝ օդնարական վիճակի մէջ:

Ասիկա նախորդ գիշեր պատահած էր, գրեթէ այն վայրկեանին երբ տղաքը կը ծաղէր, այսինքն առաւօտ ժամը երկուքին կամ երեքին:

Եօթնհարուն ժամ անցած էր այն վայրկեանէն սկսեալ երբ Քալումա նաւակ նետած ու ընկղմած էր:

Սակայն, մանկամարդ Նեգրմաւէհին, ալիքներէն ազատած, չէր գիտեր թէ ո՛ւր նետուած էր մրրիկին կողմէ: Ցամա՞ք մղուած էր, կամ թէ, ընդհակառակը, այն կղզին ինկա՞ծ էր, որուն կը հետապնդէր այնքան յանդգնութեամբ: Այնպէս կը յուսար: Մեռց որ, հովն ու հոսանքը քշած ըլլալու էին ծովուն բացերը, բայց ո՛չ ծովեզերքին մօտ:

Այդ մտածումը սփոփեց զինքը: Ոտքի ելաւ, ու բոլորովին յոգնած, սկսաւ ափունքին հետեւիլ:

Առանց միտքէն անցընելու, Քալումա նետուած էր Վիքթորիա կղզիին այն մասին վրայ որ երբեմն կը կազմէր Ծովափիղերու խորշին վերին անկիւնը: Բայց այդ պայմաններուն մէջ չէր կրնար ճանչնալ ծովեզերքը, ջուրերէն աւերուած ըլլալուն համար, պատահողին խզումէն ի վեր պատահած փոփոխութիւններէն յետոյ:

Քալումա յառաջացաւ, յետոյ կարողութիւնը հատնելով, կանգ առաւ: Ետոյ դարձեալ ճամբայ ինկաւ, նոր արիութիւն մը առնելով: Այսպէս քալքըտաուելով, ինկալով ելլելով հասաւ փոքր անտառէն քիչ հեռու, որ այդ ատեն իսկ, հանգստեան կայան ծառայած էր տիկին Բօլինա Պէրնէթի ու Մէճի: Յայտնի է թէ, երկու կիները, դէպի Նեգրմոյի հրուանդանը ուղղուելով, այդ անտառէն ոչ այնքան հեռու հանդիպած էին ոտքի հետքերու՝ ձեան վրայ: Յետոյ, քիչ մը անդին, հեգ Քալումա վերջին անգամ մըն ալ ինկած էր:

Այդ կէտէն անդին՝ յոգնութենէ եւ անօթութենէ սպառած, ուշաթափ յառաջացաւ:

Բայց մեծ յոյս մը կը տածէր Նեգրմաւէհին: Ծովեզերքէն քանի մը քայլ հեռու՝ վերջապէս ճանչցած էր Նեգրմօ հրուանդանը, որուն առաջին բնակութիւն հաստատած էին իրենները, նախորդ տարի: Գիտէր թէ ուրիշ մօտ միայն հեռաւորութիւն ունէր գործակալութենէն, թէ հարկ էր այդ ճամբուն մէջէն հետեւիլ, զոր քանիցս կտրած անցած էր՝ Ֆոր-Էսբերանսի բարեկամներուն այցելութիւն տալու ատեն:

Այո՛, այդ մտածումը ազդեց զինքը: Բայց երբ ափունք հասաւ, բնաւ ուժ չունենալով, ձեան վրայ ինկաւ նորէն եւ դարձեալ ինքզինքը կորսնցուց: Եթէ տիկին Բօլինա Պէրնէթ չըլլար՝ հոն պիտի մեռնէր:

—Բայց, բարի տիկին, լաւ գիտէի թէ օգնութեան պիտի հասնէիք ինծի, եւ թէ Աստուած ձեր ձեռքով պիտի ազատէր զիս, ըսաւ Քալումա:

Մնացեալը յայտնի է: Տիկին Բօլինա Պէրնէթ ու Մէճ նախազգուշութիւն ունեցան հեռացնելու ծովեզերքէ այդ մասը, եւ վերջին ընդգրկում մըն ալ՝ այցելեցին Նեգրմօ հրուանդանը, հանգիստ առնելէ յետոյ եւ Ֆոր-Էսբերանս դառնալէ առաջ: Նաեւ ընթերցողները գիտեն թէ տիկին Բօլինա Պէրնէթ իմաց տուաւ Քալումայի թէ ինչպէս առաջ եկած էր սառնադաշտին խզումը, եւ թէ ի՛նչ ըրած էր անցեալ այդ պարագային մէջ:

Միեւնոյն ատեն, տիկին Բօլինա Պէրնէթ յարեց ժպտալով.

— Զաւակս, ես չեմ ալ քեզ պաշտպանող այս պարիկտեայ կենդանիին: Առանց անոր՝ կորսուած պիտի ըլլայիր: Եթէ երբեք մեր ձեռքը իյնայ, երբ քու պաշտպանդ պիտի յարգուի:

(Շարունակելի)

ու ազնիւ հոգին, ժողովրդական դպրոցին պաշտելի [illegible], Նէօֆի մէջ, իր Թոռան մօտ [illegible] մը մեռաւ, ուր փոքիկ [illegible] 1827 փետրուար 17ին, այն անդ՝ ուր եղած էր իր բարերարի գործունէութեան առաջին Թատրը։ Բեսթալոցցիէն աւելի [illegible], աւելի փիլիսոփայ մանկավարժներ եղան, բայց [illegible] աւելի [illegible], աւելի ազդեցիկ ու ո՛չ ալ աւելի ժողովրդական։ Իր ազդեցութիւնը բովանդակ Եւրոպայի [illegible] տարածուեցաւ։ [illegible], Պերլին, [illegible], Նափոլի, Լոնտոնի, Ամերիկայի մէջ իսկ, փափաքեցան Բեսթալոցցիական դպրոցներ ունենալ։ Բայց Զուիցերիան ամէնէն մեծ վաստակը [illegible] Ֆրանսացի [illegible] մը, Գ. Ժիւլիէն, Բարիզէն. Aux autres nations offrant au grand exemple de l'éducation, l'Helvétie est le temple։ «Զուիցերիան, կ'ըսէ Միշլէ, այն [illegible] դաստիարակութեան [illegible] մը ունի։»

Թարգմ. Մ. ԲԷՉԻՃԵԱՆ

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

Գ. ՎԻԹԷ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Ժամանումը.—Էլիզէի պալատան եւ արտաքին գործոց պաշտօնատանն մէջ.—Յայտարարութիւններ.—Հաշտութեան պայմանները։

Բարիզ 23 յուլիս.— Գ. Վիթէ, որ ուրբաթ իրիկուն Բարիզ ժամանած էր, երէկ առտու արտաքին գործոց պաշտօնատունը երթալով ընդունուեցաւ Գ. Ռուվիէի կողմէ։ Հարկ չկայ ըսելու թէ այս տեսակցութիւնը, [illegible] է ներկայ պարագաներուն մէջ, [illegible] մեծ [illegible] քաղաքականութիւնը։ [illegible] Ֆրանսայի արտաքին գործոց [illegible] տեսակցութիւնը Ռուսիոյ [illegible] համար, [illegible] Գ. Ռուվիէ։ [illegible] այդ տեսակցութենէն, որ մէկ ժամէ աւելի տեւեց։ [illegible] Գ. Վիթէ [illegible] Գ. Ռուվիէի հաւանութեան [illegible] վրայ եւ այն [illegible] Ֆրանսա կրնայ [illegible] Ռուսիոյ [illegible]։ Սխալ է [illegible] Ֆրանսա [illegible] եւ է [illegible] Ռուսիոյ քաղաքականութեան։ [illegible] Ճափոնի [illegible] Անգլիացիներու եւ Ամերիկացիներուն [illegible]։ [illegible] Գ. Ռուվիէ եւ Գ. Վիթէ։ Երէկ, [illegible] օրէն առաջ, Գ. Վիթէ [illegible] Լուպէ [illegible], Ռամպույէի [illegible] առաւ։ Գ. Վիթէ [illegible] Էլիզէի [illegible] Գ. Լուպէի [illegible]։ Տեսակցութիւնը ժամ մը տեւեց։ [illegible] Գ. Վիթէ իր [illegible] Տիկին Լուպէի։

—Գալով Գ. Վիթէի պաշտօնին, [illegible] ամերիկեան [illegible] մը [illegible], կարելի է ըսել թէ Գ. Վիթէ [illegible] հաշտութիւն մը [illegible] Ռուսիա իր [illegible] Գ. Վիթէն [illegible] հաշտութեան [illegible] Մաքրավիէ [illegible] ծանօթ է Ճափոններուն [illegible]։ [illegible] Ռուսիա [illegible] ձեռքի կարգ մը պայմանները։ Գ. Վիթէի [illegible] համաձայնութիւնը ըրաւ։

«Գ. Վիթէ կարելի է մէկն է այն [illegible] Ռուսերէն [illegible] Ռուսիոյ [illegible] հաշտութեան մը համար։ Գ. Վիթէ կը [illegible] Ճափոնի [illegible], եւ [illegible] թէ Ռուսիա կը հաւանի իր [illegible] Նաւատորմիղ [illegible], [illegible] հաշտութեան [illegible]։»

Այդ անձնաւորութիւնը պատասխանելով այն հարցումին թէ ի՛նչ [illegible] Ճափոնի պատասխանները, յայտարարեց.

«Կարելի է որ Ճափոնական պատուիրակները [illegible] ունենան, բայց Գ. [illegible] թէ Ռուսիոյ [illegible] մէջ [illegible] Ճափոնի [illegible], չենք [illegible] թէ [illegible] հաշտութիւնը [illegible]։ Ռուսիա [illegible] այդ [illegible] վերջնագիրին։ Ուրիշ դժուարութիւններ ալ պիտի ներկայանան։ [illegible] Ճափոն [illegible] Գ. Վիթէ այդ պայմանները պիտի հաղորդէ կայսեր, որ հարկ եղածը պիտի որոշէ։»

Այդ անձնաւորութիւնը նաեւ ըսաւ թէ Ռուսիա, հաշտութիւնը ձեռք բերելու համար, պիտի չհաւանի պատերազմի տուգանք մը հատուցանելու։ [illegible] Ճափոն [illegible] Լիաօ-Թունկի, թէ՝ Բորթ-Արթուրի եւ թէ Սախալինի [illegible]։ [illegible] Գ. Վիթէի [illegible] հաշտութիւնը, [illegible] Ճափոնի պայմանները [illegible] չեն նկատեր։

ՍԱԽԱԼԻՆ ԿՂԶԻՆ

Ռուսական [illegible].— Աշխարհագրական դիրքը.—Կլիման.—Բնիկները։

Սախալի՛ն, Սախալին կղզի՛ն։ [illegible] Ճափոններուն [illegible] Գ. Լուպէ ժամանակին [illegible] «Ռուսական Սիպերիա մը» խորագրով։ [illegible] Սախալին Ռուսիոյ [illegible]։ [illegible] «Սեւ [illegible] դժոխքի ժայռը»։ [illegible] Տիրացու [illegible] Ֆրանսական այդ [illegible] կղզին [illegible] Սախալինի [illegible] Սախալին ունի իր բնիկները, [illegible] Կամիլակ եւ Այնօս, [illegible] եւ որոնք [illegible] մէջ կը [illegible]։

(Ֆիկարօ)

ԽԱՐՊԻՆ

Կեանքը Խարպինի մէջ.—Թատրոններ.—Օթէլները ու ճաշարանները։

Լը Ժուռնալի թղթակիցէն.— «Խարպին զուարճութեան զուրկ չէ։ [illegible] Գալով [illegible] համար [illegible] թատրոններու [illegible]։ Օթէլի սենեակ մը, [illegible] մը [illegible] 15-20 ֆր. է եւ [illegible] վեց ֆրանք։ [illegible] վեց ֆր. [illegible] ֆր.։ Պէտք է գիտնալ որ [illegible]

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

[illegible] 17-30 ֆր. [illegible] 80 ֆր., [illegible] 2 ֆր. 65, [illegible] 1 ֆր. 50։ [illegible]

ԼՈՆՏՈՆ, 26 յուլիս.— Թէեւ Ռուսերը կը [illegible] Ճափոններուն [illegible]

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Հաշտութեան բանակցութեանց Ճափոնական պատուիրակ Պարոն Քոմուրա Նիւ-Եորք ժամանեց։ Տեսակցութեան պահուն Պարոն Քոմուրա յայտարարեց թէ [illegible] բանակցութեանց [illegible] Ռուսիա [illegible]։

ՓԱՐԻԶ.— Հաշտութեան բանակցութեանց ռուսական պատուիրակ Գ. Վիթէ, [illegible]

ԹՈՔԻՕ.— Ռուսական [illegible]

—Ռուսական [illegible]

—[illegible] Թումէնի [illegible]

ԼՈՆՏՈՆ.— [illegible] Վլատիվոսթոքի [illegible] Ռուսական [illegible]

— Թումէն գետին [illegible] Ռուսերը [illegible] Ճափոններուն [illegible]

ՓԱՐԻԶ.—Թումէն գետին [illegible] Ռուսերը [illegible]

ՓԱՐԻԶ.—Ծայրագոյն Արեւելքի պատերազմին մէջ Ռուսիոյ [illegible] է 370,000 հոգի եւ Ճափոններունը՝ 200 հազար։ [illegible]

ԼՈՆՏՈՆ.— Հաշտութեան բանակցութեանց [illegible]

ՊԵՐԼԻՆ.—Թումէնի [illegible] Ռուսերը [illegible]

ԼՈՆՏՈՆ.—[illegible] Թումէնի [illegible] Ճափոններէն [illegible] Ռուսերէն [illegible]

ՀՆԴԿԱՉԻՆ

Ծայրագոյն Արեւելքի պատերազմը.—Գաղթային Համաժողովին մէջ.—Պաշտպանութեան միջոցներ։

Ծայրագոյն Արեւելքի պատերազմը [illegible] Հնդկաչինու [illegible] Գաղթային Համաժողովին մէջ [illegible] Գ. Տէլոնքլ, [illegible]

[illegible] Ծայրագոյն Արեւելքի [illegible] Համաժողովին մէջ [illegible] Ֆրանսական [illegible]։ Ամբողջ [illegible] ըլլան։ Ամէն [illegible] ըլլալ, [illegible]

ԾՈՒԼՈՒԹԵԱՆ ԴԱՐՄԱՆ ՄԸ

Ծուլութեան ախտը Ամերիկայի մէջ — Նոր դարմանում մը։

[illegible] Բորթօ-Ռիքոյի [illegible] 95ը, [illegible] 45000 [illegible] Բորթօ-Ռիքոյի [illegible] 100,000 հոգի, որոնցմէ 90,000ը [illegible]

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ծովախտին դէմ.— Ամուսնութեանց համաճարակ.— Հազուագիւտ գեղօրներու հաւաքիչներ։

[illegible] Մէթքաֆ Շարբ [illegible] Մէթքաֆ Շարբ [illegible] Անգլիացի [illegible] 100ին 75ը [illegible]

—Մ. [illegible]

—[illegible] Նաբոլէոն Ա.ի [illegible] Ֆրանսայի [illegible] 1815ին, [illegible] 800 ֆրանքի [illegible] 27,000 ֆրանքի [illegible]

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.—Հանր. Պարտքի [illegible] 3|16 օգոստ. 1905ին, [illegible]

6—14

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

25/8 յուլիս 1905/1321

* *

Բումլիի երկաթուղիի [illegible] 213րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1905 յուլիս 19|1ին, [illegible] Օսմ. Հանր. Պարտքի [illegible] Օսմ. Կայս. [illegible]։

4—6

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—[illegible] Սըվազի [illegible]

—[illegible] Սըվազի [illegible]

—[illegible]

—[illegible] Սըվազի [illegible]

ՈՒՐԲԱԹ ՕՐՈՒԱՆ ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

Կայս. Յայտարարութիւն.— [illegible] Վեհ. Սուլթանը [illegible] Ն. Վեհափառութեան [illegible] Վեհ. Սուլթանը [illegible]

Ամէնէն մեծ բաղձանքս է ժողովրդեան անդորրութիւնը ու երջանկութիւնը: Այդ նպատակով գիշեր ցորեկ տարուած աշխատութիւնները ու ջանքերը յայտնի են: Իմ ջանքերուս եւ բարեացակամութեանս աստուածային վարձատրութիւնը այն պարագան է որ՝ այս միջադէպէն պահպանուեցայ Ամենակարողին ողորմութեամբը: Ասոր համար գոհութիւն ու երախտապարտութիւն կը մատուցանեմ Բարձրելոյն: Եթէ բան մը կայ որուն համար կը ցաւիմ, այն ալ զինուոր զաւակներէս եւ ժողովուրդէն ոմանց մեռնիլն ու վիրաւորուիլն է: Ասոր խիստ շատ եւ յաւիտենապէս կը ցաւիմ: Ասոնց գոհունակութիւն կը յայտնեմ հպատակներուս կողմէ իմ մասիս ցոյց տրուած զգացումներուն համար. նաեւ կ'աղօթեմ որ զերծ ըլլան երկնային ու երկրային աղէտներէ:

Վեհ. Սուլթանին կայս. այս խօսքերը [illegible] Ն. Կ. Վեհափառութեան համար։

Կայս. գոհունակութիւն.—Վեհ. Սուլթանը, [illegible]

—Կայս. Իրատէ մը [illegible]

—Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսն ու Բ. Դրան [illegible] Վեհ. Սուլթանը [illegible]

Եւրոպայի մէջ.— [illegible] Վեհ. Սուլթանին, [illegible]

—[illegible] Վեհ. Սուլթանը [illegible] Բ. Դրան։

Սոֆիայէն կը գրեն թէ [illegible] Վեհ. Սուլթանը [illegible] Սոֆիայի մէջ [illegible]

[illegible] Սոֆիայի [illegible]

ԵԷՄԷՆԻ ՄԷՋ ԱՊՍՏԱՄԲՆԵՐՈՒ ՆՈՒԱՃՈՒՄԸ

[illegible] Իպպ [illegible] Մունիպ Էֆ. [illegible]

[illegible] Վեհ. Սուլթանին [illegible]

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— [illegible]

—[illegible]

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատան [illegible] Ն. Վեհափառութեան [illegible]

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ նոր դեսպան Գ. [illegible] Կ. Պոլիս կը ժամանէ [illegible] 1875էն ի վեր [illegible] 1898էն ի վեր [illegible]

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպանատունը [illegible]

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Քորնիլով [illegible] 250 [illegible]

—[illegible] 127 հոգի, [illegible]

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱՓՆԵՐԸ.— [illegible]

ՀԱԼԷՊԻ անգլիական հիւպատոսը [illegible] 1904ի [illegible] Հալէպի [illegible] 1904 [illegible] 339,573 [illegible] 1903էն [illegible] 234,321։ [illegible] 1903ին Իտալիա 895 թօփ [illegible] 138,105 [illegible] 1904ին [illegible] 725 թօփ [illegible] 126,785 [illegible] եղած հետաքրքրութիւնը գոհացուցած մղելի պիտի զիջնուի։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ այս կիրակի գիշեր, Պալթլըմար Թաստեի, խանութէ մը հրդեհ ծագելով, կարգ մը տուներ ու խանութներ եւ Ազատանքէր փողոցի խանը այրեր են։ Ապահովագրական Ընկերութեանց վնասը երեք հազար օսմ. ոսկի է։

ՄԵԾ ԿՂԶԻԷՆ ՀԵՅՊԷԼԻ.—Անգլիական աղջկանց վարժարանին մարմնամարզի ուսուցչուհի՝ Օր. Նորնիքմըն, անցեալ երկուշաբթի, Մեծ Կղզիէն Հէյպէլի գնաց լողալով։

Պ. ՎԷՐԺԸ, Համբային Պարտքի վարչական Խորհուրդին մէջ ֆրանսական պատուիրակը, երէկ Բարիզ ուղեւորեցաւ։

ԱՏԱԼԻԱՅ ժամանումներու դէմ առնուած 48 ժամուան քարանթինան վերցաւ եւ անոր տեղ բժշկական քննութիւն ու տամանխատում պիտի կատարուի։

—Յուլիս 12ին Ատալիոյ մէջ ժանտախտին ծագած տեղը՝ Պալըք Բազար, 12 տարեկան քրիստոնեայ աղջիկ մը ժանտախտէ բռնուած է։

ԱՂՆԲՍԱՆՐԻՈՅ մէջ յուլիս 12ին ժանտախտէ մեռած մարդու մը դիակը գտնուեր է. նաեւ դէպք մըն ալ պատահեր է։

ԼԱ ՖՕՆՍԻԷՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ
ՎՏԱՆԳՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ
ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

Բարիզ, 20 յուլիս 1905

Պարոն...

Պատիւ ունինք ծանուցանելու Ձեզ թէ պաշտօնապէս Քոնթ Քալիքսը եւ Ի. Կ. Սավերիոն անուանած ենք Կ. Պոլսոյ մեր ընկերութեան ընդհանուր գործակալ հանգուցեալ Պ. Ս. Միլլէի տեղ։

Կը յուսանք թէ Պ. Պ. Քոնթ Քալիքսի եւ Կ. Ի. Սավերիոյի հանդէպ ալ պիտի շարունակէք այն վստահութիւնը զոր ունեցած էք մեր Ընկերութեան նկատմամբ, դիմելով այդ պարոններուն, ձեր ապահովագրութեանց մասին յայտարարութիւններ ընելու կամ տեղեկութիւններ խնդրելու համար։

Հաճեցէք, Պարոն, ընդունիլ մեր յարգանաց հաւաստիքն։

Ընդհանուր Տնօրէն
Է. ԼԷՅՐԻՍ

Պարոն..

Վերայիշեալ շրջաբերականին համաձայն, պատիւ ունինք ծանուցանելու Ձեզ թէ Բարիզ հաստատուած Լա-Ֆոնսիէր-Թրանսբոր ապահովագրական ֆրանսական Ընկերութեան ընդհանուր գործակալ անուանուած ենք։

Հաճեցէք ընդունիլ, Պարոն, մեր յարգանաց հաւաստիքն։

ՔՈՆԹ ՔԱԼԻՔՍ ԵՒ Ի. Կ ՍԱՎԵՐԻՕ

* *

ԼԱ ՖՕՆՍԻԷՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԵԱՆՔԻ ԵՒ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Պարոն...

Պատիւ ունինք ծանուցանելու Ձեզ թէ Պ. Պ. Ի. Կ. Սավերիօ եւ Քոնթ Քալիքսը անուանած ենք ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ մէջ ունեցած մեր Ընկերութեանց, հանգուցեալ Պ. Ս. Միլլէի տեղ։

Կը յուսանք թէ Պ. Պ. Ի. Կ. Սավերիոյի եւ Քոնթ Քալիքսի հանդէպ ալ պիտի շարունակէք այն վստահութիւնը զոր ունեցած էք մեր Ընկերութեան նկատմամբ, դիմելով այդ պարոններուն, Ձեր ապահովագրութեանց մասին յայտարարութիւններ ընելու կամ տեղեկութիւններ խնդրելու համար։

Հաճեցէք ընդունիլ, Պարոն, մեր յարգանաց հաւաստիքն։

Հրդեհի ճիւղին Ընդհ. Տնօրէն
Ժ. ՊՈՒՇԱՆ

Կեանքի ճիւղին Ընդհ. Տնօրէն
Է. ԼԷՅՐԻՍ

Պարոն...

Վերայիշեալ շրջաբերականին համաձայն, պատիւ ունինք Ձեզի ծանուցանելու թէ հրդեհի ու կեանքի Լա Ֆոնսիէր ապահովագրական Ֆրանսական Ընկերութեան ընդհանուր գործակալ կարգուած ենք։

Հաճեցէք ընդունիլ, Պարոն, մեր յարգանաց հաւաստիքն։

Ի. Կ. ՍԱՎԵՐԻՕ ԵՒ ՔՈՆԹ ՔԱԼԻՔՍ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն Ժողովոյ երէկուան նիստին մէջ պատրաստուած ու ստորագրուած հաւատարմական եւ բարեմաղթական Ուղերձը՝ Ազգ. Պատրիարքարանի գործակատար Ա. բիս էֆ. երէկ Կայս. Պալատ տանելով յանձնեց Ա. քարտուղար Վսեմ. Թահսին փաշայի որ ընդունեց զայն՝ մատուցանելու համար յառաջ Կայս. Գահոյից։

—Երուսաղէմի վանքին դէմ տարօրինակ դատ մը բացուած է։ Եգիպտացի Պօղոս պէյ Ալէքսանի կողմէ Երուսաղէմ ղրկուեր է Գորա անուն օտարազգի փաստաբան մը, որ յանուն Պօղոս պէյի եղբօր Շէրիէ դատարանը դիմելով, կոչնագիր ղրկել տուեր է ժառանգաւորաց վարժարանի Տեսուչ Տ. Եղիշէ Վ.ի եւ Եկմաց Տեսուչ Տ. Մատթէոս Վ.ի, որոնցմէ կը պահանջէ ժամանակին իր հօրմէ վանքին տրուած 6000 ոսկի գումար մը, տոկոսներով հանդերձ։ Երկրորդ կոչնագրին վրայ երկու վարդապետները իրենց դիտողութիւնները դնելով եւ կնքելով ղրկած են։ Պօղոս պէյ կը պահանջէ որ Եղիշէ վարդապետ իբրեւ վարժարանի տեսուչ հաշուի եւ աղքատաց եկամուտ տեղեկին՝ վճարէ պահանջուած գումարը։ Այս խնդիրը, ինչպէս կը յիշուի, Վարչական արտակարգ ցուցմամբ կարգադրուած է ժամանակին. այսու հանդերձ, եթէ Պօղոս պէյ վերստին ձեռք առնել ուզէ զայն, դիմելու էր թէ այս կարգի գործոց պատասխանատուն Պետութենէն իրեն տրուած Ֆիրմանով Պատրիարքը միայն կրնայ ըլլալ, որ աթոռին ալ ընդհանուր գործառնութեանց պատասխանատուն է։ Բայց, ինչպէս ըսինք, խնդիրը շատոնց արդէն վերջացած է, որովհետեւ փաստաթուղթ մը չէր եղածը որ հիմակ ալ պահանջելու իրաւունք ունենար հանգուցեալին որդին։

—Սամաթիոյ վարժարանէն այս տարի շրջանաւարտ եղեր են պարոնայք՝ Տիգրան Ամսէեան, Գալուստ Գալուստեան, Գրիգոր Գալուստեան, Լեւոն Գանթարեան, Սեդրակ Գառնակիքեան, Սարգիս Խոչատուրեան, Տիրան Մելքոնեան, Վահրամ Մուրատեան, Յակոբ Մաչքեան, Սարգիս Շիշմանեան, Մանուկ Պալյոզեան, Խաչիկ Պալյոզեան, Մկրտիչ Պարամազեան, Յովհաննէս Սեւաչէրեան, Օննիկ Փոլատպըլըքեան՝ ուսումնական բաժնէն, իսկ Աղեքսանդր Լոքլոքեան, Ղեւոնդ Ծիլմէճեան, Աննան Տատիկեան արհեստագիտութեան բաժնէն։ Պ. Կարապետ Ղամբարեան ալ իբր միայն կանոնաւորութեան հաւաստ։ Մինչեւ հիմա վարժարանը տուած կ'ըլլայ 172 ընթացաւարտ. այս տարուան քննութեանց ներկայ գտնուեր են Առաջնորդը, կուսակալին ներկայացուցիչը, թաղական քարոզիչը, եւ ուրիշ հրաւիրեալներ։

—Ս. Պատրիարքը այս օրերս Ազգ. Հիւանդանոց պիտի երթայ՝ յիշատակարաններու գետնոյման գործին համար որ դեռ նոր աւարտած է։

—Տնտեսական Խորհուրդը երէկ գումարուեցաւ եւ զբաղեցաւ օրակարգին վրայ գտնուած խնդիրներով։ — Լանկայի մէջ գերեզմանի Գրիգոր էֆէնտի Թարգմանեան, տակէ տարոյ իր սեփական մէկ տունը Ազգ. Հիւանդանոցի կտակած էր։ Այս անգամ աւագ ըլլալով ի կենդանութեան ջնջել կտակադիրը, Խորհուրդը որոշեց բառ առնել գործադրութիւնը։ Միւս կողմէ կ'ըսուի թէ Գրիգոր էֆ. Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցին նիւթական կարեւոր նուիրատուութիւն մը պիտի ընէ։ — Գրիգոր Աղաճանեան անուն ազգայինը, երէկ Տնտես. Խորհրդոյ ներկայանալով, կը յայտնէր թէ Գաւուլլինի եկեղեցւոյ մէջ պաշտօնավարած է 7 տարի թէ՛ իբրեւ լուսարար եւ թէ իբրեւ ժամկոչ, եւ 5000 ղրշ. չափ պահանջք մը ունենալով քանիցս դիմած է Տնտես. Խորհրդոյ որ իր խնդրանքը նկատողութեան առած եւ հաստատած է իր պահանջքին օրինաւորութիւնը. սակայն տակաւին ոեւէ հատուցում մը չէ եղած. ուստի կը խնդրէր որ փութով կարգադրութիւն մը ըլլայ եւ կ'առաջարկէր Տնտես. Խորհրդոյ նախորդ մէկ որոշումին գործադրութիւնը, այն է եկեղեցւոյ կալուածներէն մին իրեն յանձնել երեք տարուան պայմանաժամով, անոր բերելիք վարձքով իր պահանջքը հատուցանելու համար։ Տնտես. Խորհուրդը յանձնարարեց իրեն՝ այդ մասին դիմել Ս. Պատրիարքին։— Տնտես. Խորհուրդը զբաղեցաւ նաեւ Մովսէս Անթաամ տիկնոջ տան խնդրով։

—Ս. Թարգմանչաց Տօնը ըստ սովորութեան՝ տօնուեր է անցած հինգշաբթի Իզմիրի մէջ։ Հանդիսաւոր Պատարագ մատուցեր է Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին ուր ներկայ էին ազգ. վարժարանաց աշակերտները։ Արարողութիւններէն ետք ներկաները առաջնորդուեր են Մեսրոպեան վարժարանի սրահը, ուր այս առթիւ հանդէս մը սարքուած էր. հանդիսավայրը լեցուած էր բազմաթիւ երկսեռ բազմութեամբ. կը նախագահէր Առաջնորդ Դուրեան Սրբազան՝ իր շուրջը ունենալով քահանաներ եւ Ուսումնական Խորհրդոյ անդամները։ Հանդէսին միջոցին երկսեռ աշակերտները երգեր երգեցին ու արտասանութիւններ կատարեցին։ Տեսուչ Պ. Պօյաճեան էֆ. վարժարանին տեղեկագիրը կարդացեր է։ Դուրեան Սրբազան պահպանիչով մը փակեր է հանդէսը։ Ապա Ն. Սրբազնութիւնը՝ ընկերակցութեամբ ներկաներուն՝ կառքով գերեզմանատուն երթալով հոգեհանգստեան աղօթքներ կատարեր է հանգուցեալ բոլոր ուսուցիչներու հոգւոյն համար։

—Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս Սրբազան այժմ կը գտնուի Կէյվէ Օրթաքիւղ, տեղւոյն եկեղեցւոյն կատարուած գողութեան դէպքին առթիւ։ Եկեղեցւոյն երկու քահանաները Տ. Դաւիթ և Տ. Օհան, նաեւ լուսարարը ժամկոչը և ուրիշ գիւղացիներ, որոնք բանտարկուած էին այս գողութեան պատճառաւ, հարցաքննուելէ ետք ազատ թողուած են և միայն կը մնայ Տ. Օհան քահանայ. թէ՛ տեղական կառավարութիւնը և թէ Ս. Առաջնորդը կը ջանան երեւան հանել գողերը։

—Պէրութէն կը գրեն մեզ յուլիս 4 թուով.— «Պէրութի ազգ. վարժարանի քննութիւնը տեղի ունեցաւ յունիս 19ին նախագահութեամբ քաղաքին բարեջան Առաջնորդին եւ Հոգաբարձութեան, որոնք ամէն օր իրենց ներկայութեամբը պատուեցին վարժարանը։ Արդարեւ գոհ է աշակերտաց յառաջդիմութիւնը. որոնք յաջող պատասխաններ կուտային իրենց ուղղուած բոլոր հարցումներուն։ Յուլիս 3ին տեղի ունեցաւ պարգեւաբաշխութեան հանդէսը, ներկայութեամբ երկսեռ խուռն բազմութեան։ Հանդէսը բացուեցաւ մաղթանքով մը զոր ըրաւ Առաջնորդ Հայրը՝ վասն արեւշատութեան Վեհ. Կայսեր։ Օր. Տիրուհի Մուրատեան Հրանոյշ Շահինեան եւ Պայծառ Թումանեան ֆրանսերէն, անգլիերէն եւ հայերէն ճառեր արտասանեցին։ Երգեր եւ փոքրիկ արտասանութիւններ յետոյ, տիկին Զապուհի Տ. Պօղոսեան «աղջկանց դաստիարակութեան» վրայ երկարօրէն խօսեցաւ։ Նմանապէս Պ. Սմբատ Տ. Պօղոսեան Թուրքերէն ատենաբանութիւն մը ըրաւ, ապա ֆրանսական բժշկական վարժարանի ուսանողներէն մին հայերէն լեզուով խիստ գեղեցիկ բանախօսութիւն մը արտասանեց, որմէ ետք միայն ներկաներ. ապա Առաջնորդը ոտքի ելլելով վարժարանի տեղեկագիրը կարդաց ուր կրթասէրներուն աջակցութիւնը կը խնդրէր, վարժարանին Մանկապարտէզի ճիւղ մըն ալ կցելու համար։ Կը յուսանք որ ժողովուրդը սիրով պիտի ընդունի իրենց Առաջնորդին այս օգտակար առաջարկը։ Առաջնորդ հայրը իր խօսքը աւարտելէ յետոյ տեղի ունեցաւ մրցանակներու բաշխումը։»

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Երէկ ժամ 7ին Սամաթիոյ երկսեռ ազգ. վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ վկայականներու բաշխման եւ մանկապարտէզի հանդէսը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։ Հանդէսը սկսաւ Համիտիէ քայլերգով, որ ունկնդրուեցաւ յոտնկայս։ Յետոյ ուսանող մը Թուրքերէն ուղերձ մը արտասանեց, բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Կայսեր Թանկագին կենաց համար։ Ս. Պատրիարք Հօր անունով ձօնուած երգէ մը վերջ՝ վարժարանին Տնօրէն Մանուէլ էֆ. կարդաց տեղեկագիրը որմէ կը տեղեկանայ թէ վարժարանը ունի 360 աշակերտ, որոնց 150ը մանկապարտէզի։ Երկսեռ վարժարաններուն մէջ կը պաշտօնավարեն 16 ուսուցիչ եւ ուսուցչուհի որոնց 8ը մնայուն եւ 8ը այցելու։ Վարժարանը ունի 4630 ղրշ.ի պիւտճէ մը որ երբեմն մինչեւ 4900ի կը բարձրանայ ալխալ դպրոցական ծախքերու պատճառաւ։ Աշակերտներու թոշակէն կը գոյանայ իբր 1600 ղրշ. իսկ մնացեալը եկեղեցիին անուակէն կը վճարուի։ Տեղեկագրին մէջ մասնաւորապէս շեշտուեցաւ այն պարագան թէ Սամաթիոյ ծնողքներ ժամանակէն առաջ վարժարանէն կը հանեն իրենց տղաքը ու գործի կուտան, այսպէս կիսատ ձգելով անոնց ստացած դաստիարակութիւնը։

Տեղեկագրէն վերջ երգեր երգուեցան եւ արտասանութիւններ ու ճառեր արտասանուեցան։ Մրցանակները բաշխուեցան եւ յետոյ բեմ եկան մանկապարտէզի փոքրիկները։

Հուսկ ուրեմն Ս. Պատրիարքը խօսք առնելով, յորդորեց հոն բազմութեամբ ներկայ եղող ծնողքներ՝ որ ունին ջանք, ունին՝ խնամք ընծայեն իրենց տղոց կրթութեան համար եւ Սամաթիոյ ունեցած կրթական համբաւը միշտ բարձր պահեն։ Ն. Սրբազնութիւնը բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին կենաց համար, որուն ձայնակցեցան ներկաները «ամէն»ներով, եւ փակեց հանդէսը Պահպանիչով։

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Երկուշաբթի օրը, վայելուչ հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցաւ Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյն մէջ, հանգուցեալ Ալեքսան էֆ. Խորասանճեանի որդւոյն՝ Զգօն էֆ.ի պսակադրութիւնը Օր. Հայկուհի Շամաշճեանի հետ, դուստր Յեսու էֆ. Շամաշճեանի։ Կնքահայրն էր փեսին հօրեղբայրը՝ Խաչիկ էֆ. Խորասանճեան։

Երկսեռ հրաւիրեալներու ընտրեալ բազմութիւն մը լեցուած էր եկեղեցին որ շքեղապէս լուսազարդուած էր։

Արարողութեանց նախագահեց Ս. Պատրիարքը՝ իր շուրջը ունենալով Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէցեան, վարդապետներ ու քահանաներ։ Ն. Ամենապատուութիւնը պարագային յարմար գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ, զոր վերջացուց օրհնելի շնորհաւորութիւններով։

Արարողութեանց աւարտումէն ետքը, հարսնեւորները առաջնորդուեցան Սելանիքէի ընդունելութեան սրահն ուր ճոխ սեղան մը պատրաստուած էր եւ շնորհաւորութիւններ ուղղուեցան նորապսակ զոյգին ինչպէս նաեւ Շամաշճեան Խորասանճեան ընտանիքներուն։ Խնդակցական բազմաթիւ հեռագիրներ հասած էին ազգականներու եւ բարեկամներու կողմէ, ինչպէս նաեւ ծաղկազարդ նուէրներ ու շքեղ ծաղկեփունջեր նուիրուած էին հարսին։

Նուագի ընկերակցութեամբ պարեր տեղի ունեցան մինչեւ իրիկուան, ուշ ժամանակ, եւ հարսնեւորները մեկնեցան զուարթ եւ հաճելի տպաւորութեան մը ներքեւ։

Այս բերկրալի առթիւ, խմբագրութիւնս եւս իր շնորհաւորութիւնները կ'ուղղէ Տէր եւ Տիկին Զգօն էֆ. Խորասանճեանի, ինչպէս նաեւ Շամաշճեան և Խորասանճեան ընտանիքներուն, որոնց նկատմամբ համակրութեան եւ յարգանքի նոր արտայայտութիւններ առաջ բերաւ այս բարեկեց ամուսնութեան հանդէսը։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Զգօն էֆ. Խորասանճեանի ընդ Օրիորդ Հայկուհի Յ. Շամաշճեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Յակոբ էֆ. Արելեան։

—Հանգուցեալ Այրի Տիկին Իսկուհի Ս. Խտտալերտեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.— Պօղոսիկ էֆ. Կիւլպէնկեան 108 ղրշ., Գրիգոր էֆ. Էվրէնեան 108 ղրշ.։

ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԱՏԱՊԱԶԱՐ

Այս վարժարանը, զոր կը վարեն իրը անդամակէտ բազկացած Խնամակալութիւն մը, և հայ ու Ամերիկացի 11 ուսուցիչներէ կազմուած ձեռնհաս ուսուցչական խումբ մը, հիմնական դաստիարակութիւն մը կուտայ բոլոր իրեն դիմող հայ աղջիկներուն։ Կ'աւանդուին բնական, իմաստասիրական, չափական եւ այլ գիտութիւններ։ Մասնաւոր այժ կը տրուի հայերէն եւ անգլ. լեզուներուն. կ'աւանդուին նաեւ Թուրքերէն եւ ֆրանսերէն լեզուները։ Վարժարանին երկու ընդարձակ եւ օդաւէտ շէնքերը, ինչպէս նաեւ Խնամակալութեան երկու բժիշկ անդամները մեծապէս կ'ապահովեն աշակերտուհիներուն առողջութիւնը։ Անատոլուի երկաթուղին, որուն մէկ մասնագիծը մինչեւ քաղաքը կ'երկարի, ճամբորդութիւնը խիստ դիւրին եւ հաճելի կ'ընծայէ։ Գիշերօթիկներու տարեկան վճարն է 12 օսմ. ոսկի, զոր երկու մասնավճարով պէտք է հատուցանել։ Դաշնակի դասի համար 5 կամ 3 ոսկի կը պահանջուի, դասատուութեան թիւին համեմատ։ Երգեհոնի դասի համար 2 ու կէս ոսկի կը պահանջուի։ Վարժարանին ԻԱ. տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 13 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի իրիկուն։ Վարժարանին նոր յայտագիրը ուզողներուն ձրի կը ղրկուի։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել Մր. Բիթթ, Պայպլ Հաուզ, Կ. Պոլիս, կամ գրել Տոքթ. Ս. էֆ. Գավալճեանի, ատենապետ Խնամակալութեան, Ատապազար։ 1—15

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՎԻԷՆՆԱ, 26 յուլիս.— Մինչեւ հիմա հոս որ եւ է լուր չստացուեցաւ Թումէնի վրայ կատարուած կռիւներու ճակատամարտներուն վրայ։

ԲԱՐԻԶ.—(Պաշտօնական).— Վլատիվոսթոքէն կը հեռագրեն Բեդերսպուրկ թէ բաւական յարձակումներ մը հետեւանքով Հոգէկավը զօրավարին զինուորները յաջողեր են եւ մղել Ռուսերը Բուքարաղօ-Եանկէն (Բոսէտի հիւսիսային կողմը) մեծամեծ կորուստներ պատճառելով անոնց։ Ճակատամարտը կը շարունակէ։ Լինեւիչ զօրավարը նոր զինուորներ կը ղրկէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թոքիոյէն կը հեռագրեն «Սէնթրել Նիւզ»ի թէ զրոյցի մը նայելով, Ռուսերը 40,000 նոր զինուոր առաքեր են Թումէնի հովիտին մէջ։ Ճապոնները որ եւ է տեղեկութիւն չեն հաղորդեր, այդ կողմը կատարուած գործողութեանց վրայ։ Կը կարծուի թէ մեծ ընդդիմութիւն մը ըրեր են Ռուսերը եւ թէ Ճապոնները դեռ չեն կրցած տիրել անոնց դիրքերուն։

ՊՈՒՔՐԷՇ.—Ռումանական լրագիր մը մասնաւոր թղթակիցը սա լուրերը կը հաղորդէ.— Թումէն գետին վրայ մեծ ճակատամարտ մը սկսաւ։ Ռուսերը այս անգամ չկրցան դիմադրել, ինչպէս ըրած էին նախապէս, Ռուսերը կը նահանջեն, բայց կանոնաւոր կերպով։

ԲԱՐԻԶ.—Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ պաշտօնական շրջանակներուն մէջ համոզում կը տիրէ որ Ուաշինկթընի մէջ հաշտութեան բանակցութիւնները շատ կարճ պիտի տեւեն, վասն զի Ճապոնները որոշած են ներկայացնել իրենց առաջարկութիւնները, եւ անոնց վրայ վիճաբանութիւն պիտի չընդունին։ Ռուս պատուիրակները հեռագրաւ կա՛մ պիտի ընդունին եւ կամ պիտի մերժեն զանոնք։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Վիթթէ Բարիզէն մեկնեցաւ՝ գոհ մնացած իրեն եղած ընդունելութիւններէն. նաեւ համոզուած՝ ֆրանսական ազդեցութեան օժանդակութեանը մասին։

ԲԱՐԻԶ.—Երկու հարիւր հազար Ռուսներ հեռագրով ուղերձ մը ղրկեցին Լինեւիչ զօրավարին, խրախուսելով զայն դիմադրել Ճապոններուն,

—Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Հավասի.— Ճապոնական պատուիրակ մը, Պարոն Քամուրայի անունով, սա յայտարարութիւնը ըրաւ Նիւ-Եորք Հէրըլտի թղթակցին.— «Հաստատ կերպով կը հաստատեմ թէ բանակցութիւնները պիտի յաջողին եւ հաշտութիւնը պիտի կնքուի։ Այդ յաջողութեան պատճառը պիտի ըլլան Ճապոնները, որոնք իրենց պահանջումներուն մէջ բազմակի ամէն չափաւորութիւն ցոյց պիտի տան։ Հաշտութեան կնքումը անհրաժեշտ է մարդկութեան։ Ռուսիա ներկայ պատերազմին մէջ 370,000 հոգի կորսնցուց եւ Ճապոն ալ 200,000։ Պատերազմը օրական միլիոնաւոր ոսկիներու ծախք կը պատճառէ։ Դէպ ի հաշտութիւն առաջին քայլը պիտի ըլլայ զինադադարի մը կնքումը։ Պատերազմական տուգանքը անհրաժեշտ է, եւ Ռուսիա պիտի խոստովանի թէ պարտաւոր է այդ տուգանքը հատուցանելու Ճապոնի։» Այս յայտարարութիւնը շատ նպաստաւոր տպաւորութիւն մը առաջ բերաւ հաշտութեան համար։ Պատասխան մը կը սպասուի Պ. Վիթթէի կողմէ ամերիկեան թղթակցի մը եղած յայտարարութեան։

—Պ. Վիթթէ Շէրպուրկէն դէպ ի Ամերիկա ճամբայ պիտի ելլէ՝ Համպուրկ-Ամերիքա-Լինիէ ընկերութեան մէկ շոգենաւով։

ՎԻԷՆՆԱ.— Այս տեղի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ ճաբոնեան Արքայական իշխանին Անգլիա կատարած ուղեւորութեան նպատակն էր տրամադրութիւնները հաստատել՝ անգլիա-ճաբոնական դաշնակցութեան մը՝ յարձակողական եւ պաշտպանողական։ Հիմակուան դաշնակցութիւնը որ երկու տարիէն կ'աւարտի, պաշտպանողական է միայն։ Անգլիոյ մէջ խիստ համամիտ են այդ նոր դաշնակցութեան մը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն Սթանտարտի թէ Լինեւիչ զօրավարը նորէն հեռագրեր է Ցարին, բողոքելով հաշտութեան դէմ, եւ համոզում յայտնելով որ յառաջիկայ ճակատամարտին յաղթական պիտի հանդիսանայ։ Այդ հեռագիրը ստորագրած են նաեւ Քուրոբաթքին, Պաթիեանով, Քաուլպարս եւ Ռենէնքամբֆ զօրավարները։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան հեռագիրներուն մէջ։)

ԼՈՆՏՈՆ.—Բերլինէն կը հեռագրեն «Սէնթրել Նիւզ»ի թէ Վիլհելմ կայսրը պաշտօնապէս ծանուցեր է որ քիչ ատենէն Բերլինէն պիտի երթայ՝ այցելութիւն տալու Տանըմարքայի թագաւորին։

ԲԵԴԵՐՍԲՈՒՐԿ.— (Պաշտօնական).— Ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ եւ Տանըմարքայի միջեւ իրաւարարական պայմանագրութիւնը պաշտօնապէս հրատարակուած է։

ՇԵՐՊՈՒՐԿ.— Պ. Վիթթէ այս առաւօտ դէպ ի Մ. Նահանգները ճամբայ ելաւ Քայզեր Վիլհէլմ շոգենաւով։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ Նախարարապետ Պ. Ֆորթիս Հռոմ վերադարձաւ եւ պատրաստութիւններ կը տեսնէ Երեսփ. Ժողովին նստաշրջանին վերաբացման համար։ Ժողովը պիտի վճռէ երկաթուղիի ընկերութեանց հանրայնացման խնդրով։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 13 Յուլիս			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ո.	97	19
Ամենէն բարձր գին	»	97	20
Ամենէն վար գին	»	97	16
Րումէլիի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	131	50
Ամենէն բարձր գին	»	131	75
Ամենէն վար գին	»	131	50
ԲԱՑՈՒՄ 14 Յուլիս			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Բ. Կ.	97	19
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	131	50
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		17	15
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական Պանքա		428	—
Տէրքօս		245	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	07
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7	65
» ժուիսանս		2	80
» պարտաթուղթ		484	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		513	—
Թրանուայ		78	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		310	—
« » « Բ		269	—
Լավրիոմ		39	—
Անատոլուի երկթ. բաժնեթուղթ		15	25
» » պարտաթղթ.		526	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	109	25
Բարիզ » »	Ֆր.	22	93¾
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին [illegible] չէք	մարք	18	69
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	94
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	12
Անգլիական ոսկի	»	109	32
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմից	»	51	10
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	37
Մէթալիք	«	—	—
Ռուսլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 Յուլիս			
Անգլիական Քոնսոլիտէ		90	18
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	88	75
	գոց.	88	75
Օսմանեան Պանքա		13	87
Ռուսական 1888-1889		88	25
Հելլենական 5 %		52	—
» Մօնօբոլ		53	25
Պուլկարական 1892		100	37
Էժիբսիէն Ունիֆիէ		105	25
Ճաբոնական %		88	25
Թրանսվալ		3	06
Չէրթըրտ		1	78
Փոխանակագիր		25	28¾
ԲԱՐԻԶ, 26 Յուլիս			
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99	45
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. Ղշ.	90	15
	գոց. »	90	17
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	593	—
Օսմանիէ	»	—	—
Րումէլի երկաթուղի	»	132	—
Օսմ. Մաքսատուն	»	—	—
Օսմ. Ռէժի	»	399	—
Բրեօսիմթէ Թիւրք 4 %	»	515	—
Քրէտի Լիոնէ գուբոնը կտ.	»	1124	—
Իտալական Ռանթ	»	105	—
Սպանիական արտաքին	»	91	30
Աւստրիական	»	101	—
Թրանսվալ	»	79	—
Ռուսական 4 % 1901	»	88	90
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	140
Դրամագլուխ	»	—	—
ՎԻԷՆՆԱ, 26 Յուլիս			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	20
Րումէլի երկաթուղի	»	142	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—
ՊԷՐԼԻՆ, 26 Յուլիս			
Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	—	—
Րումէլի երկաթուղի	»	135	30
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	104	10
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	350

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բէրա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՆԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթեմունի, Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Մանիսաղը, Նիքոսիա, Ուշագ, Բորդ-Սայիտ, Սէլանիկ, Սամսոն, Սըվաղ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գանթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտինաններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրոններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վճարքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժեթուղթերը կը պահուին Չէլիկէ արկղներու մէջ՝ հաստատուած մասնաւորապէս շինուած նկուղներու մէջ (գետնին եւ մեքենական ամրացմամբ), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակահանութեանց մէջ ելած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, աւանդ տրուած արժեթուղթերուն կտրոնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրոններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակագինին համեմատ։ Անոր տէրոջ հաշւոյն կ'անցուի պայմանաժամի կամ գանձման օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ դրուած արժեթուղթերուն կտրոնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն ու Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պէրլին, Պրիւքսէլ, Հաագ, Վիէննա, եւայլն։ Տոկոսներու տուրքը աւանդատուին տրամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշւոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժեթուղթերը դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, գանձուած տոկոսն առնել կամ իրենց հաշւոյն դրել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ սակարանական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժեթուղթեր, ինչպէս Րումէլիի Երկաթուղիի, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի, Յունաստանի Ազգ. Պանքային պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլնի բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը սահմանէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կտրոններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակագին մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ հաշուըլթոցով եւ շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կտրոններ։ Իր Սնտուկներուն մէջ գտնուած արժեթուղթերուն կտրոնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հաստատած է՝ եւրոպական Սակարանի արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանին մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելէ առաջ եղած կորուստը, վիճակահանութեան միջոցաւ, այսինքն վճարման գինով։ Ապահովութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 8—50

ԿԱԹԻԼՆԵՐԸ ՃՇՄԱՐԻՏ

ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ

FER BRAVAIS

ամէնէն ազդու դեղն են ընդդէմ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ԴԺԳՈՅՆՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊԱՌՈՒԹԵԱՆ, ՏԿԱՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։

Առանց համի, առանց անախորժ հոտի, Պռավէի Երկաթը կը յանձնարարուի աշխարհիս բոլոր բժիշկներուն կողմէ։

Պնդութիւն չի պատճառեր. Ակռաները չի սեւցներ. Քիչ ատենէն ՍՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ–ԿՈՐՈՎ–ՈՅԺ–ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կուտայ։

Կը գտնուի բոլոր դեղարանները եւ դեղօրէից վաճառատուները։

Լոֆթալէթ փողոց թիւ 130

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՎԱՐՁՈՒ ԱՐԿՂԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Պանքային մասնաճիւղը, Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 347, հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրներու բաժիններ, արժէթուղթեր, զարդեղէններ, թուղթեր եւլն. պահելու համար։ Վարձակալը ապահովութեան ամէն պայմաններու մասին կրնայ վստահ ըլլալ։ Այն գանձատունը, ուր դրուած են արկղամուրները, հաստատուն անկեան մը կը ձեւացնէ, Պոլթընի Չէլթուա [illegible] կողմէ շինուած շաղախով եւ երկաթով, հրդեհի եւ գողի վտանգէն բոլորովին զերծ։ Արկղամուրի մը վարձակալը կրնայ ամենայն ապահովութեամբ եւ համեստութեամբ առնել իր կտրոնները, ճզմել թուղթերը, դնել կամ վերցնել զարդեղէնները եւլն.։ Այս նպատակաւ՝ հանգստաւէտ գրասենեակ մը դրուած է արկղամուրներուն մօտիկ։ Պանքային Պոլսոյ մասնաճիւղն ալ միւսներուն պաշտօնէութիւնները կ՚ընծայէ հանրութեան, արկղամուրներու վարձակալութեան մասին, ամէն կարգի տեղեկութիւններ տալու համար։ 13—50

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 տրախմի

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆԸ ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ

ԵՒ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապէս.—Պ. Է. Տրեօ՝ պատուակալ նախագահ, Պ. Ժան Բէնաքօղլու՝ նախագահ, Պ. Նիքին Ֆրանկիադիս՝ դեր-նախագահ, իսկ Պ.Պ. Ժ. Կօրասի Նոտարաբուլօ, Մաձաս, Է. Էմպիրիքօս, Ա. Լամպրինուտի, Լ. Զարիֆի՝ անդամ։

Կեդրոնական տնօրէնութիւնը կը գտնուի Աթէնք, Սօփոկլ փողոց, թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լօնտօն, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Պիրէոս, Վօլօ, Սալոնիկ, Բաթրաս, Քանտիա, Քալամաթա, Կրետէ։

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին կը կատարուին հետեւեալ գործողութիւնները.— Փոխատուութիւններ՝ հաւաքածոններով ու արժէթուղթերու եւ ապրանքներու փոխարէն, գրաւագրեր, փոխանակագիրներ հրապարակել, զեղչել, վարկագիրներ եւ հեռագրական հրամաններով վճարումներ Եւրոպայի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի եւ Ռուսաստանի վրայ, հաւաքագրումներ, արժէթուղթերու պահպանութիւն, կտրոններու եւ արժէթուղթերու գանձում, [illegible] հրամաններու գործադրում մեր հրապարակին եւ արտասահմանի վրայ, գնում եւ վաճառում պետական արժէթուղթերու, ինչպէս Օսմանեան Ազգային Պանքային, [illegible], Վիլ դը Փարի, Վիլլը Պրիւքսէլ, [illegible] արժէթուղթերուն, կանխիկ կամ մասնաւոր վճարումներով։

Աւանդ տրուած դրամի տոկոսները

Ուզուած ատեն դրամ քաշել	3 %
Վեց ամսուան համար	3 1/2
Մէկ » »	4 —
Երկու » եւ աւելիի համար	5 —

28 - 50 Տնօրէնութիւն

ՃՇԴՈՒԻ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը երբ պէտք ունիք եւ կը փափաքիք առանց նեղութեան խմել անմիջական ազդեցութեամբ, [illegible] ջուրերուն դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փափաքիք գնել։

VILLACABRAS

[illegible] մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն [illegible] գտնուած յատուկ ջուր մըն է եւ [illegible] կը խմուի։ Ազդեցութեան անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ [illegible] ջուրերու նման ոչ խիթ եւ ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ, Առաւօտ անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ առնել [illegible] անգամ մը [illegible], բաւական է կատարելապէս [illegible]։ [illegible] ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, երբ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքաբրան խմեն, կ՚ազատին պնդութենէն եւ անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։ 28—50

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու եւ դեղավաճառատուններու մէջ։ 3

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՎՍՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոս. 2/14 եւ 1310 Սէֆէր 20 բուակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Քարաքէօ, Եէնի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.

Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սառօֆ եւ Ռոտիգի, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պահճէ գաբու թիւ 10

Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ.

Գատըգիւղ, Քեամիլ էֆ., չուկայի հրապարակ.

Գատըգիւղ, Մ. Ս. Անդրէա, Մօտա ճամբէսի.

Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարչի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բէրմանց. Թիւ 12. Թիւնէլ խան.

Ղալաթիա, Մ. Էդիէն Բրէմէզի, Թէվէքքիլ խան.

Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.

Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբէսի, թիւ 137.

Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.

Բ. Սամաթիա, Բէնտիք.

Պոլիս Ս. Միւնիր պէյ, Թէրզիլը խան, Թիւ 8 եւ 9, առաջին յարկ։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 2—50

ԱՆՔՌԸ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար	Վճարեալ գումարներ
Փր. 183,000,000	Փր. 287,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ

Ա. ՇԹԱՅՆՊՐՈՒԽ

21 Ղալաթիա, Ինայէթ խան 21—50

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԵԱԼ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ [illegible] դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան գրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,665,667 Փր.
Երաշխաւորութեան գումար	142,585,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	314,768,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	56,585,800 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբեան խան, Վօյվօտա, Ղալաթիա։

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՍՄԻՒՍ 1 23—50

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒՔԼԸՂԸՆԸ

ԹԷՏԱՎԻԻ ԳԱԹԻՍԻ

Տօքթօր ԷՎԼԱՆՏԻՆԻ Էվրօբայա [illegible] 97 [illegible] 22—40

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վինիֆրէտիան	10500	Պելէրիա	3500
Տէվոնիան	10500	Բէլքրէտիան	3500
Բէմպրոքեան	10500	Պոլօնեան	3000
Լանքաշիրիան	9000	Եէրմիեան	3500
Քէյմպրիտժիան	9000	Ալպանեան	3500
Բոստոնեան	8000	Ամէրիքան	2500
Մօթէքան	8000	Մեսսինեան	2500
Բոհեմեան	8000	Ալկէրեան	2500
Եւրոպեան	8000	Լէյքան	2000
Սիւէտեան	8700	Ֆրիձօ	900
Վ. [illegible]	8700	Օքօրտօ	800
Տալմաթեան	8700	Լիսպոն	8
Տասիան	8500		

Առաջնակարգ սենեակներ կը յանձնուին ճամբորդաց որոնք փափաքին Լիվրբուլ երթալ կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար է ընդ հրաւէրներ [illegible] շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել

ԷՏՎԱՐ ԼԱՑՈՆԴԷՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

13 39 - 50 [illegible]

Khedivial Mail Line

(Քէտիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերութ.

Շաբաթական ամէնէն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Էլ-Գահիրէ շոգենաւը, նաւապետ Բէնմօթիքըս, հինգշաբթի, յուլիս 27 1905, (Ը.Ն.) Աղեքսանդրիոյ ժամանելով ուրբաթ ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլլի, Իզմիր եւ Պիրէոս։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան գործակալին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամէսէզ	300	Թիպս	2500
Անուպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսա. րիս	2250
Քեմնորուս	3000	Բէրա	2250
Ձարոս	3000	Սֆինքս	20000
Օսանլի	3.0	Կասբըրիա	1500
Մացիտէրիս	2500	[illegible]ւլէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ ԸՆԿ.

Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.

20 19—50 13 Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ

ՔԻՒՆԱՐՏ CO LD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԸ

Ամէն ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սլավոնիա	589
Սաքսոնիա	13900	Փաննոնիա	4341
Լուքանիա	12950	Վէնէթիա	3229
Քամփանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Բիւթիա	2936
Իւմպրիա	8128	Սիպերիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2551
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	218
Աւրանիա	7269	Քէֆալոնիա	1 00

Դիմել առ ԺՈԼԻ եւ ՍԻԿՐ Joly et Seagor

27—50 Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար	ֆրանք	9,500,000
Դրամագլուխ եւ պահեստ 17 վերապահովագրող Ընկերութեանց իր գործոց բաժնեկից	»	142,750,000

Մինչեւ դեկտեմբեր 1904ի կատարուած ապահովագրութիւններ

ֆրանք 1,618,000,000

Վնասներու համար վճարած մինչեւ 31 դեկտեմբեր 1904

ֆրանք 32,000,000

Պալքան Ընկերութիւնը կ՚ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի, ծովային փոխադրութեանց, կեանքի եւ արկածներու դէմ, խիստ դիւրամատչելի պայմաններով։

Ուղղակի գործակալութիւններ. Նոյն ապահովագրութեան գրասենեակներ ամբողջ Եւրոպայի, Եգիպտոսի եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց մէջ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆԵՐԸ

Դրէզտի Լիոնէ, Բարիզ. Կ. Պոլիս, Իզմիր, Տէօյչէ Պանք, Պէրլին. Համպուրկ, Անկլօ Աւստրալեա, Պանք-Լոնտոն, Վիէննա, Պուքարէշդ, Պանք Նասիոնալ, Պիւլկար-Պանք օր Քոմէրս-Սոֆիա, Անկլօ Էճիփշըն Պանք, Աղեքսանդրիա։

Գործակալութիւններ Կ. Պոլսոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

Ընդհանուր գործակալ Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Թահթաքալէ խան, Ղալաթիա

31 26—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տիտօ	1497	Գոտօ	1011	Մալձօ	724		
Ալէրթ	3607	Տոնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Բօզարիօ	136
Անճէլօ	1541	Տօրսօ	898	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սաֆօ	1113
Արիոսթօ	2277	Տիօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մէքսաօ	3557	Տէրիօ	1735
Պասանօ	1322	Տոմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սիլվիօ	1193
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրաթիօ	3600	Մոնդէպէլլօ	1735	Սրէրօ	1203
Պրավօ	1076	Տրագօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թասսօ	1323
Պրիւնօ	841	Տիւնաձօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1033	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըֆֆալօ	4481	Էկօ	2464	Իտանօ	5540	Օթէլօ	4110	Թօրիօ	3327
Չէլլօ	1371	Էլտօրատօ	1520	Ձիւնօ	1080	Օնաբրսօ	4036	Թօլէտօ	1470
Գալիփսօ	1337	Էրաքօ	1341	Ֆլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Թօրբէտօ	487
Գամէօ	1244	Ֆալօ	954	Քալրինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Ուրպինօ	2429
Տագօ	1094	Ֆլամինիօ	1828	Քավինօ	1700	Բօլօ	510	Վասքօ	1914
Չիքագօ	2739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Բէպլօ	3229	Վօլօ	1289
Սիսէրօ	1831	Ֆրանսիսքօ	4582	Լէրանձօ	2271	Բինոլա	1663	Վիլթուրն.	2395
Քլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվորնօ	1843	Բօլլօ	1613	Եէտօ	1350
Գօլօրատօ	4335	Գէլլանօ	1243	Լօրէնձօ	3191	Ռօմէօ	1789	Զէրօ	1200

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։

Վալկօ շոգենաւը, նաւապետ Հօրնէլլ։

Ալկէօ շոգենաւը, նաւապետ Րէյնօլտ։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին։

Սիբիօ շոգենաւը, նաւապետ Սթիլլ, օգոստոս 7ին։

Թալնօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն, օգոստոս 25ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ

Թիւ 22—24, Քիւրքճի Միւլէթ խան, Ղալաթիա 10 1—50

Cie RUSSE

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Դշ. 12]25 Իզմիր, Պիրէօս, Աղեքսանդրիա, մեկնելէն առաջ ժամը 10ին. Հաղորդակցութիւն Բէյրութի եւ Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւին հետ։

Դշ. 12]25 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կէրասոնտ, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. մեկնելէն առաջ ժամը 10ին.

Դշ. 13]26 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին.

Եշ. 14]27 Օտեսա ժամը 10ին. Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս, Խրիմ-Ազով, Օտեսա-Քէրսոն, Օտեսա-Նիքոլայեվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։

Եշ. 14]27 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա. երեկուան ժամը 4ին.

Ուր. 15]28 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա. երեկուան ժամը 4ին.

Շբ. 16]29 Օտեսա. երեկուան ժամը 4ին.

2—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՊԱՀԵՍՏԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Յուլիս 31ին Սեւաստիա, Անուն. եկեղեցի.

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Օգոստ. 1ին Սեւաստիա, ուղ. Մարսիլիա.

Ա.	կարգ Բարիզի	համար	200 ֆր.
»	» Մարսիլիոյ	»	160 »
Բ.	» Բարիզի	»	150 »
»	» Մարսիլիոյ	»	120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփհանէ քարափին վրայ։

15 47—50 Փ. ՈՒԸՍՈՒԼ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՐԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.44 խառն Առտու ժ.	վ.	Թ.46 խառն Իրկն. ժ.	վ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.41 խառն Առտու ժ.	վ.	Թ.43 խառն Իրկն. ժ.	վ.
11	15	7	58	մկն.	Քարաքէօյ կամուրջ	ժմն.	3	52	12	15
11	35	8	18	ժմն.	Հայտար Փաշա	մկն.	3	32	11	55
12	—	8	30	մկն.		ժմն.	3	22	11	21
1	5	9	38	ժմն.	Բէնտիք	մկն.	2	13	10	12
1	19	9	52	մկն.		ժմն.	2	—	9	52
1	41	10	17	»	Թուզլա	»	1	40	9	30
2	3	10	42	»	Կէպզէ	»	1	18	9	9
2	27	11	4	»	Տիլ Իսքելէսի	»	12	48	8	35
2	39	11	15	»	Թավշանճըլ	»	12	34	8	24
3	—	11	36	»	Հէրէքէ	»	12	23	8	12
3	21	11	55	»	Եարըմճա	»	11	56	7	43
3	35	12	9	»	Թիւթիւն Չիֆթլիք	»	11	44	7	30
3	47	12	23	»	Տէրինճէ	»	11	33	7	19
4	2	12	37	ժմն.	Իզմիտ	մկն.	11	15	7	3
4	21	—	—	մկն.		ժմն.	—	—	6	38
5	1			»	Գէօյնիւք-Տէրպէնտ	»			6	2
5	34			»	Սապանճա	»			5	32
6	1			»	Համամլը	»			5	14
6	48			»	Կէյվէ	»			4	18
7	14			»	Աք-Հիսար	»			3	52
7	49			»	Մէքէճէ	»			3	23
8	19			»	Լէֆքէ	»			2	49
8	57			»	Վէզիր-Խան	»			2	11
9	20			ժմն.	Պիլէճիք	մկն.			1	30
9	55			մկն.		ժմն.			1	20
1	5			»	Քարաքէօյ	»			12	30
1	49			»	Պօզիւյիւք	»			11	54
2	42			»	Ին Էօնիւ	»			11	17
1	9			»	Չուքուր Հիսար	»			10	44
1	44			ժմն.	Էսկի Շէհր	մկն.			10	5
երկ.									առ.ա.	

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ.բ. Թ.222 խառն Առտու ժ.	վ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ.բ. Թ.221 խառն Իրկն. ժ.	վ.
10	25	մկն.	Էսկի-Շէհիր	ժմն.	1	25
11	7	»	Կէօքճէ Քըսըք	»	12	45
12	5	»	Սապունճը Փունար	»	12	3
12	59	»	Ալայունտ	»	11	7
1	41	»	Չէքիւրլէր	»	10	23
2	41	»	Տէօյլէր	»	9	35
3	10	»	Իհսանիյէ	»	8	50
3	34	»	Համամ	»	8	23
3	44	»	Կազլըկէօլ Համամ	»	8	14
4	31	»	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	»	Գէօյիւք Չօպանլար	»	6	50
6	6	»	Չայ	»	6	3
6	51	»	Իսհագլը	»	5	10
7	15	»	[illegible]	»	4	45
7	46	»	Աք Շէհիր	»	4	23
8	18	»	Աղայի քէօյ	»	3	43
9	—	»	Զավալլը քէօյ	»	3	5
9	38	»	Իլղըն	»	2	38
10	25	»	[illegible]-Խանը	»	1	39
11	20	»	[illegible]-Խանը	»	12	57
11	52	»	Մէյտան	»	12	17
12	52	»	Պունար-Պաշը	»	11	12
1	30	ժմն.	Գօնիա	մկն.	10	30
երկ.					առ.ա.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ.բ. Թ.122 խառն Առտու ժ.	վ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ.բ. Թ.121 խառն Իրիկն. ժ.	վ.
12	—	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմն.	10	—
12	44	»	Աք Պունար	»	9	18
1	24	»	Ալփու Քէօյ	»	8	46
2	4	»	Պէյլիք Ախըր	»	7	58
8	9	»	Սարըքէօյ	»	7	1
3	58	»	Պէյլէր	»	6	4
4	35	»	Սաքարիա	»	5	27
5	9	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5	—
6	3	»	Պօլաթլը	»	4	16
7	21	»	Մալը Քէօյ	»	2	49
8	15	»	Սինճան Քէօյ	»	1	47
9	—	ժմն.	Էնկիւրիւ	մկն.	1	—
երկ.					առ.ա.	

10—50

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.322 խառն Առտու ժ.	վ.	Թ.324 խառն Իրկն. ժ.	վ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.321 խառն Առտու ժ.	վ.	Թ.323 խառն Իրկն. ժ.	վ.
1	5	11	15	մկն.	Ալայունտ	ժմն.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմն.	Քիւթահիա	մկն.	12	10	10	15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՓԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.426 խառն Առտու ժ.	վ.	Թ. խառն Իրիկն. ժ.	վ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.425 խառն Իրիկն ժ.	վ.	Թ. խառն Առտու ժ.	վ.
6	16			մկն.	Ատա-Բազար	ժմն.	4	54		
6	34			ժմն.	Համիտիէ	մկն.	4	36		